

Narsistinen adoptiovanhempi

Nimimerkki "Mira".

Adoptiossa lapsi pääsee yleensä sekä psyykkisesti että fyysisesti parempiin olosuhteisiin kuin missä hän on ollut ennen adoptiota. Vanhemmat puolestaan saavat avun lapsettomuuteensa tai haluunsa muusta syystä auttaa ja luoda läheiset välit alun perin heille vieraaseen lapseensa. Yhdessä he yleensä muodostavat perheen, jossa kukin voi saada itselleen läheisyyttä ja lämpöä. Tällöin vanhemmat pystyvät tukemaan lasta hänen kasvussaan ja kehityksessään, vaikka biologista yhteyttä ei olekaan. Aina näin ei kuitenkaan ole.

Adoptiovanhemmilla tai toisella heistä voi olla narsistinen persoonallisuushäiriö tai normaalia voimakkaampia narsistisia piirteitä. Tällainen adoptiovanhempi pystyy huijaamaan ja manipuloimaan viranomaisia niin, että läpäisee adoptioseulan peittämällä todelliset ominaisuutensa ja esittämällä mallivanhempia. Adoptiovanhemmat ovat yleensä hyvässä taloudellisessa asemassa tai ainakin he saavat olosuhteensa näyttämään taloudellisesti turvatulta. Materiaalinen hyvinvointi saa helposti kokonaisuuden näyttämään paremmalta kuin mitä se onkaan todellisuudessa. Kuten tiedetään, raha ei aina tuo onnea. Narsistisella vanhemmalla on usein sellainen henkilöhistoria, joka ei siedä päivänvaloa. Taustalla on yleensä selvittämättömiä ongelmia, jotka on vain jätetty taakse ajatteleamalla, että muuttamalla tai vaihtamalla olosuhteita, ihminen voisi aloittaa puhtaalta pöydältä. Sellainen ei yleensä ole mahdollista.

Joskus narsistin keino koettaa kääntää elämänsä lehteä on adoptoida lapsi joko kotimaasta tai ulkomailta. Lapsen lähtöolosuhteilla tai lähtömaalla ei ole olennaista merkitystä. Minut adoptoitiin ulkomailta ja samasta maasta kuin adoptioisareni. Minun tapauksessani narsistinen ongelma oli ja on adoptioäidilläni. Hän sai kyllä jossain määrin tukea toimintaansa adoptioisältäni, joka oli omassa parisuhteessaan alisteisessa asemassa ja itsekin varmaan jollakin tavoin uhri. Havaintojeni mukaan narsisti on yleensä adoptioäiti, harvemmin adoptioisä. Kuten biologisissakin vanhempi-lapsi – suhteissa, adoptiossakin käy usein niin, että persoonallisuushäiriöinen vanhempi ottaa yhden lapsistaan lellikikseen ja yhden inhokikseen. Minusta tuli inhokki ja lähes samanikäisestä siskostani lellikki. Äitini kiinnitti kaiken myönteisen huomion siskooni. Äitini piti minua järjestelmällisesti siskoani huonompana, hän vertaili meitä ja näki minussa aina huonoja ja siraessani hyviä puolia, vaikka todellisuus olisikin ollut toinen. Jostakin syystä hän ei vain kyennyt näkemään minussa mitään hyvää eikä siskossani mitään pahaa.

En koskaan ole tullut varmuudella tietämään, mistä adoptioäitini suhtautuminen ja käyttäytyminen johtui ja johtuu yhä. Todennäköistä on, että en vanhempieni ensimmäisenä lapsena vastannut luonteeltani enkä ehkä ulkonäöltänikään sitä toivekuvaa, jonka hän oli ennakolta mielikuvissaan rakentanut. Joka tapauksessa äitini pettyi minuun eikä pystynyt hyväksymään minua omana itsenäni vaan pyrki jatkuvasti muuttamaan minua mieli- ja toivekuviansa mukaiseksi. Se ei tietenkään ollut mahdollista. Ilmeisesti sisareni vastasi enemmän äitini toivekuvaa tai sitten hän vain sai lellikin asemansa, koska minusta oli jo tullut inhokki.

Adoptioäitini ei antanut minun itkeä hätääni, mutta hän ei myöskään sallinut minun nauraa iloani. Nauruni kuulosti äidistäni rumalta ja muiden ihmisten silmissä muka kummalliselta ja oudolta. Adoptioäitini moitti ja arvosteli minua lähes kaikista tekemisistäni ja sanomisistani. Suurimman osan tästä toiminnasta hän salasi adoptioisältäni ja osin myös siskoltani.

Hän myös alistoi minua monin tavoin. Eräs traumaksi asti kehittynyt oli pakottaa minut muutaman vuoden ikäisenä pitämään kastematoja kädessäni, vaikka se inhotti minua. Kun äitini tajusi inhoni, hän koulutti minua pakottamalla panemaan matoja suuhuni. Hänellä oli monia muitakin vastaavanlaisia ”kasvatusmetodeja”. Jos joku sattui kehuaan minua, adoptioäitini tyrmäsi kehut tyyliä toteamalla ykskantaan, etten ole hyvä missään ja etten hänen mielestään osannut edes esimerkiksi kirjoittaa kunnolla. Hän pahoinpiteli minua sekä fyysisesti että psyykkisesti. Naapureille ja tuttaville hän mielellään mustamaalasi minua ja uumoili, etten tule pärjäämään elämässäni. Siskoani hän sen sijaan ylisti samoille tahoille todeten, että tämä kyllä menestyy elämässään ja saa osakseen rakkautta.

Kun reagoisin huonoon kohteluun voimalla pahoin, äitini syyllisti minua ja piti minua kiittämättömänä, kun hän oli pelastanut minut vieraasta maasta ja huonoista olosuhteista. Tätä asiaa hän onnistui menestyksellä markkinoimaan tuttaville ja sukulaisille, jotka tietysti uskoivat äitiäni. Heille äitini tietenkin esiintyi hyvänä ja huolehtivana äitinä. Minua ei juuri kukaan uskonut. Kun adoptiovanhempani erosivat, äitini piti minua siihenkin syyllisenä. Hän uhkaili minua ilmoittaen vievänsä minut takaisin synnyinmaahani, jollen käyttäydy hänen määräämällään tavalla. Tuntui siltä, että hän halusi tuhota minut ja pilata elämäni.

Aikuiseksi ehdittyäni hän lähetti minulle ahdistavia tekstiviestejä mm. kieltäen minua osallistumasta tuleviin hautajaisiinsa. Äitini projisoi kuolemantoivonsa minuun väittäen ja ilmeisesti uskoenkin, että minä toivoin hänen kuolemaansa. Äitini sai minut uskomaan, että olin

huono ihminen ja kaikki vika oli minussa. Aloin vihata itseäni ja käyttäytyä itsetuhoisesti. Yritin joitakin kertoja myös itsemurhaa. En pystynyt ymmärtämään, miksi äitini vihasi minua.

Ollessani jo aikuinen tulin lopulta tietämään narsismista. Tutustuin ilmiöön perinpohjaisesti ja aloin ymmärtää, miksi äitini kohteli minua sillä tavoin kuin kohteli. Hiljalleen aloin luottaa ihmisiin ja itsetuntoni alkoi nousta pohjamudista. Vähitellen aloin myös vapautua fyysisistä kivuistani, joilla olin aiemmin reagoinut henkiseen pahoinvointiini. Löysin lopulta myös oman minuuteni, jonka adoptioäitini oli onnistunut lähes tuhoamaan. Tie on ollut pitkä ja hidas, mutta palkitseva. Menneisyyttä ei silti koskaan unohda, mutta vähitellen sen ahdistavuus laimenee.